

Nr 903

Av herrar Nyberg och Wachtmeister, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 109, angående ny organisation av totalförsvarets regionala ledning m. m.

I proposition nr 109 till årets riksdag har chefen för försvarsdepartementet föreslagit bl. a. att förlägningsorten för militärområdesstaben i södra militärområdet skall bli Kristianstad. Departementschefen har anslutit sig till det förslag som avgivits av 1960 års försvarsledningsutredning. Vidare innebär propositionen bl. a. att örlogsbaser med stabsorganisation skall inrättas för vissa av de uppgifter, som nu åvilar marinkommandochefer. En sådan örlogsbas skall organiseras i Karlskrona och benämnas Sydkustens örlogsbas. Samtliga örlogsbaschefer föreslås till kommendörer i lönegrad Bo 4.

Denna omorganisation innebär för Karlskrona stads vidkommande bl. a. att staden mister sin amiral. Även i övrigt medför ombildningen till örlogsbas avsevärda personalreduceringar. Denna fråga behandlas närmare i en särskild proposition (nr 111), till vilken vi i annat sammanhang återkommer. I anslutning till proposition nr 109 vill vi ifrågasätta, om frågan angående förlägningsorten för militärområdesstaben i södra militärområdet blivit tillfredsställande utredd. Av försvarsledningsutredningens betänkande framgår, att — under vissa närmare angivna förutsättningar — tre förlägningsorter kan komma i fråga, nämligen Kristianstad, Karlskrona och Ängelholm. Utredningen anser att Kristianstad bäst uppfyller de redovisade kraven. Någon närmare precisering av skälen för denna uppfattning redovisas dock icke. Vidare framgår av utredningens betänkande att möjligheterna att anskaffa stabslokaler undersökts i Kristianstad och Ängelholm. Däremot synes det icke ha skett beträffande Karlskrona. Icke heller i propositionen har dessa frågor blivit närmare belysta.

Departementschefen framhåller, att han i stort sett kan godta de lösningar beträffande militärområdesstabernas förlägningsorter i fred som utredningen föreslagit. Denna formulering kan tolkas så att vissa undantag är möjliga. Enligt vår mening tillgodoser Karlskrona på ett acceptabelt sätt de synpunkter som enligt utredningen bör beaktas vid val av förlägningsort. Södra militärområdet skall enligt utredningen utformas närmast med hänsyn till försvaret mot kustinvasion samt territoriell verksamhet i Sydsverige. Med hänsyn till den stora roll som sjöstridskrafterna kommer att spela talar enligt vår mening starka skäl för att förlägningsorten blir Karlskrona. Be-

träffande möjligheterna att anskaffa stabslokaler, som utredningen synes tillmäta stor vikt, torde Karlskrona icke ligga sämre till än Kristianstad eller Ängelholm. Vi vill i detta sammanhang också erinra om att behov av lokaler — ett behov som eventuellt kommer att tillgodoses genom nybyggnad — uppstår i Karlskrona även vid omorganisationen till örlogsbas enligt prop. nr 111. Kostnaderna för stabslokaler i Kristianstad har av utredningen uppskattats till 2 000 000 kr., och det är icke troligt, att kostnaderna skulle bli större vid en förläggning till Karlskrona.

Enligt vår uppfattning talar goda skäl för en ytterligare utredning på dessa punkter, innan riksdagen fattar definitivt beslut. Emellertid är den nya organisationen avsedd att träda i kraft i sådan tid att beslut måste fattas vid årets riksdag. Under sådana förhållanden anser vi oss icke kunna gå längre än till en hemställan om att frågan om möjligheterna att förlägga södra militärområdesstaben till Karlskrona så ingående som möjligt prövas i samband med ärendets behandling i riksdagen. Vi förutsätter givetvis att detta sker under handläggningen i statsutskottet.

Beträffande frågan om tjänsteställningen för chefen för Sydkustens örlogsbas synes goda skäl kunna åberopas för att denna tjänst får ingå i amiralitetet, även om en beställning i lönegrad Bo 4 avses för befattningen. Vi vill hänvisa till att chefen för marinkommando Syd föreslagit att chefen för denna örlogsbas ges graden konteramiral. Vidare har länsstyrelsen i Blekinge framhållit att en snart trehundraårig tradition skulle brytas, om Karlskrona icke längre skulle kunna räkna en amiral bland sina invånare. Vi instämmer helt i dessa synpunkter och anser att riksdagen vid denna frågas avgörande bör ta hänsyn till de marina traditioner, som är förknippade med örlogsstaden Karlskrona.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer vi,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 109 måtte

1. ingående överväga frågan om att förlägga militärområdesstaben i södra militärområdet till Karlskrona;

2. besluta att chefen för Sydkustens örlogsbas ges graden konteramiral även om en beställning i lönegrad Bo 4 avses för befattningen.

Stockholm den 14 april 1964

Olaus Nyberg

Hans Wachtmeister
